

[Друштвени договор о обезбеђивању услова за развој обдарених студената и ученика за научни и уметнички рад и њихово запошљавање, од 13. јула 1987. године]

На основу члана 137. Устава Социјалистичке Републике Србије,

Скупштина Социјалистичке Републике Србије, Републичка конференција Социјалистичког савеза радног народа Србије, Веће Савеза синдиката Србије, Републичка конференција Савеза социјалистичке омладине Србије, Српска академија наука и уметности, Универзитет у Београду, Универзитет уметности у Београду, Универзитет у Нишу, Универзитет „Светозар Марковић“ у Крагујевцу, Привредна комора Србије, Републичка заједница науке, Републичка заједница основног образовања, Републичка заједница усмереног образовања, Републичка заједница културе, Републичка заједница усмереног образовања града Београда, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Региона Зајечар, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Региона Шумадије и Поморавља, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Подунавског региона, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Региона Краљево, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Јужноморавског региона, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Подрињско-колубарског региона, Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Региона Ниш и Самоуправна интересна заједница усмереног образовања Региона Титово Ужице (у даљем тексту: учесници Договора), закључују

Д Р У Ш Т В Е Н И Д О Г О В О Р

**О ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛОВА ЗА РАЗВОЈ ОБДАРЕНИХ
СТУДЕНАТА И УЧЕНИКА ЗА НАУЧНИ И УМЕТНИЧКИ РАД И
ЊИХОВО ЗАПОШЉАВАЊЕ**

Члан 1.

Овим договором учесници Договора утврђују мере и активности које ће предузимати ради обезбеђивања систематске и организоване друштвене бриге о развоју младих обдарених за научноистраживачки, односно уметнички рад.

Члан 2.

Учесници Договора су сагласни да се под појмом „обдарени за научно истраживачки, односно уметнички рад“ подразумевају:

а) ученици који су за своје натпросечне резултате у учењу стекли једну од диплома за изузетан успех, у складу са Законом о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању;

б) студенти који постижу натпросечне резултате у студирању, изражене кроз високу просечну оцену (најмање 9) током студија, почев од навршене друге године студија;

в) ученици, носиоци награда на савезним, републичким и градским, односно регионалним такмичењима; победници на олимпијадама знања и студенти, носиоци награда универзитета и факултета, као и савезних и међународних признања за постигнуте успехе и показане резултате;

г) ученици и студенти са значајнијим објављеним, односно саопштеним радовима или одговарајућим уметничким остварењима;

д) ученици и студенти за које се на други, научно верификовани начин утврди да поседују обдареност за одређену научну, односно уметничку област.

Члан 3.

Облици друштвене бриге о развоју обдарених су:

а) обезбеђивање програмских и организационих услова за одговарајући третман обдарених у процесу редовног образовања и стално подстицање развоја њихових способности;

б) унапређивање и материјално подстицање ваншколских облика рада којима се доприноси буђење интереса младих за стваралачки рад и изражавању природне обдарености;

в) стипендирање обдарених током редовног и последипломског образовања;

г) укључивање у рад на научноистраживачким и уметничким пројектима још у току редовног процеса образовања;

д) обезбеђивање услова за оспособљавање и усавршавање у истакнутим центрима у земљи или иностранству;

ђ) стварање услова за њихово адекватно запошљавање;

е) материјално стимулисање ангажовања просветних радника за остваривање посебних програма рада са обдареним ученицима и студентима.

Члан 4.

Ради стварања услова за непрекидно праћење обдарених и предузимање потребних активности неопходних за њихов развој, ученици Договора су сагласни да образују банку података о обдаренима за територију Републике ван социјалистичких аутономних покрајина.

Члан 5.

Самоуправне интересне заједнице – учеснице Договора су сагласне да својим самоуправним општим актима обезбеде услове и механизам за укључивање обдарених студената и последиписаца у научноистраживачке и уметничке програме који се финансирају средствима тих заједница.

Члан 6.

Учесници Договора сагласни су да одговарајућим изменама прописа и самоуправних општинских аката треба обезбедити приоритет у запошљавању обдаренима, ван редовних критеријума за запошљавање.

Члан 7.

Скупштина Социјалистичке Републике Србије и самоуправне интересне заједнице усмереног образовања, науке и културе обавезују се да, у циљу вођења јединствене политике у овој области на основама заједнички утврђених критеријума, удруже средства за стипендирање и материјално подстицање развоја обдарених и оснују фондацију преко које ће остваривати тај део својих функција.

Ближа мерила и поступак за доделу стипендија, односно других облика материјалних подстицања развоја обдарених, као и начин коришћења средстава фондације, утврдиће оснивачи фондације споразумом, у складу са овим договором.

Члан 8.

Ради остваривања циљева утврђених овим договором, учесници Договора преузимају следеће обавезе:

а) Скупштина Социјалистичке Републике Србије да: преиспита одредбе прописа којима се уређује систем образовања и васпитања са становишта могућности стварања повољнијих организационих и програмских

услова за подстицање развоја обдарених ученика и студената као и одредбе Закона о радним односима, ради обезбеђивања приоритета у запошљавању обдарених на научноистраживачким и уметничким пословима; утврди начин евидентирања и праћења обдарених, као и обавезу свих школа и факултета да воде евиденцију о обдаренима из члана 2. овог договора и обавезу преношења евиденције за свако такво лице са нижих у више ступњеве образовања; иницира и материјално потпомогне стварање јединствене базе података о обдаренима за Републику; покрене иницијативу за закључивање споразума о оснивању фондације за стипендирање и друге облике материјалног подстицања развоја обдарених и њиховог запошљавања;

б) самоуправне интересне заједнице усмереног образовања, науке и културе да: обезбеде услове за остваривање друштвене бриге о развоју обдарених у складу са чланом 3. овог договора; у оквиру свога делокруга обезбеде средства за реализацију одговарајућих садржаја образовних програма или посебних програма за обдарене, који ће допринети развоју њихових способности, односно укључивање обдарених у рад на научноистраживачким и уметничким програмима још у току редовног и последипломског образовања; обезбеде стимулативне услове за ангажовање проsvетних радника у раду са обдаренима;

в) Републичка самоуправна интересна заједница запошљавања да покрене иницијативу за измену Друштвеног договора о запошљавању, у циљу обезбеђивања приоритета у запошљавању обдаренима у организацијама удруженог рада на пословима научноистраживачке и уметничке делатности;

г) Привредна комора Србије да иницира и подстиче интерес организација удруженог рада, посебно у привреди, за стипендирање и друге облике материјалног помагања обдарених студената за научноистраживачки рад и стварање услова за њихово запошљавање на истраживачким пословима;

д) универзитети, у сарадњи са факултетима, да даље развијају постојеће, односно установе одговарајуће облике подстицања најуспешнијих студената системом награђивања, организовањем посебних облика наставног и научноистраживачког рада за обдарене студенте и стварањем нормативних и других услова за убрзано студирање.

Члан 9.

Учесници Договора ће у року од месец дана од закључивања овог договора образовати Координациони одбор за праћење остваривања Договора, као и за припрему предлога и мишљења у вези са његовом применом.

Сваки учесник Договора именује у Координациони одбор једног делегата.

Члан 10.

Учесници Договора се обавезују да једном годишње размотре извештај о раду Координационог одбора, као и закључке, предлоге и иницијативе које им Координациони одбор упути на разматрање.

Члан 11.

Овај договор сматра се закљученим када га прихвати више од половине учесника Договора.

Члан 12.

Овај договор ће се објавити у „Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије“.

Број 6-279/87
У Београду, 13. јула 1987. године

УЧЕСНИЦИ ДОГОВОРА

[Службени гласник СР Србије, 43(1987), 27, стр. 1550–1551]